

Vodič za roditelje

kroz Child Protective Services -
CPS (Službe za dječju zaštitu)

**Uprava službi
za djecu**

**Sektor
službi
za djecu
i obitelj**

Sadržaj

Tema	Strana
Što je CPS?	2
Što je zlostavljanja i zanemarivanja djece?	2
Kako je CPS čuo za mene?	3
Kakva ima prava CPS na intervjuiranje mog djeteta?	3
Kada se uključuje policija?	4
Što je „zaštitni nadzor“?	5
Što se događa kad se moje dijete stavi pod zaštitni nadzor?.....	5
Koje su usluge na raspolaganju meni i mojoj obitelji?	6
Što je Alternative Response System - ARS (Sustav alternativnog odziva)?.....	7
Koja prava imam kad me istražuje CPS?.....	8
Koja prava imam ako se ne slažem s načinom na koji CPS obrađuje moj slučaj?.....	9
Što je smještaj izvan doma?	10
Što je „zavisnost“?.....	11
Koja su moja roditeljska prava kad je moje dijete smješteno na skrb izvan doma ili se za njega utvrdi da je zavisno?	11
Kakva su prava mog djeteta?.....	13
Što se očekuje od mene?	13
Kako mogu dobiti natrag svoje dijete?	14
Treba li mi odvjetnik?	15
Kako planirati budućnost mog djeteta?	16
Što je „oduzimanje roditeljskih prava“?	17
Što pojedinac može uraditi ako postoje nesuglasice sa socijalnim radnikom CPS-a o odluci o ovom predmetu?	18
Gdje pojedinac može dobiti više informacija?.....	18
Politika nediskriminacije	19

Što je CPS?

CPS je jedna od aktivnosti osoblja u Division of Children and Family Services - DCFS (Sektor službi za djecu i obitelj) i Department of Social and Health Services - DSHS (Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi). Služba CPS je odgovorna za zaštitu djece od zlostavljanja ili zanemarivanja.

Osoblje CPS-a po zakonu mora istražiti izvješća o mogućem zlostavljanju ili zanemarivanju djeteta, koje zadovoljava pravne definicije zlostavljanja ili zanemarivanja djeteta.

Što je zlostavljanja i zanemarivanja djece?

Postoji nekoliko vrsta zlostavljanja i zanemarivanja djeteta:

Fizičko zlostavljanje uključuje bilo kakvu ozljedu djeteta koja nije slučajna (slomljene kosti, modrice, opekline, posjekotine i druge ozljede) ili bilo koju radnju koja bi mogla ozbiljno ugroziti dijete, ali srećom nije (udaranje djeteta oružjem, pražnjenje puške u prisutnosti djeteta ili druge slične radnje).

Emocionalno zlostavljanje uključuje izazivanje osjećaja djetetu da ono nije voljeno ili da je ono loše ili da nema vrijednosti (ponižavanje ili omalovažavanje djeteta, nedozvoljavanje djetetu da ima prijatelje, verbalno zlostavljanje uvrjedljivim jezikom i druga slična ponašanja). Incidenti nasilja u obitelji također se mogu smatrati emocionalno zlostavljajući po djecu.

Zanemarivanje može uključivati nepružanje sigurnog doma, hrane, odjeće ili zdravstvene/stomatološke skrbi, kao i ostavljanje mladog djeteta samog ili s nekim tko se nije u stanju skrbiti za njega, vožnje pod utjecajem alkohola s djetetom koje nije vezano sigurnosnim pojasom u automobilu, itd. Nenadziranje starije djece se također može smatrati zanemarivanjem.

Seksualno zlostavljanje uključuje korištenje djece za seksualne radnje, slikanje pornografskih slika djeteta, prostituiranje djeteta ili druge vrste seksualne aktivnosti s djetetom.

Postoje i drugi postupci koji se mogu smatrati vrstama zlostavljanja i zanemarivanja djeteta i, u svakom slučaju, to se mora uzeti u obzir bilo da je narušeno dječje zdravlje, sigurnost ili blagostanje ili postoji opasnost od narušavanja.

Kako je CPS čuo za mene?

Služba CPS je primila izvješće koje upućuje na to da vaša djeca ne dobivaju zaštitu ili skrb koje su im potrebne.

Neke osobe, kao što su liječnici, medicinske sestre, učitelji, savjetnici socijalnih usluga, psiholozi, farmaceuti, vaspitači u vrtićima, službenici za probaciju maloljetnika, zaposlenici DSHS-a, zaposlenici u popravnim domovima, istražitelji i odrasli koji žive s jako zlostavljanim ili zanemarim djetetom po zakonu moraju prijaviti sumnju o zlostavljanju ili zanemarivanju službi CPS ili policiji (RCW 26.44.030).

Osoba koja izvještava CPS može zahtijevati da se njegovo ili njeno ime čuva u tajnosti.

Svaka druga osoba koja vjeruje da je dijete zlostavljano ili zanemareno, može u dobroj vjeri izvijestiti o takvim incidentima CPS ili policiju. Zlonamjerno ili namjerno lažno izvješćivanje je prekršaj i može biti procesuiran ((RCW 26.44.060(4)). Ovlašteni izvjestitelji moraju uputiti svoja izvješća u roku od 48 sati od vremena u kojem su postali svjesni mogućeg zlostavljanja/zanemarivanja djeteta.

Osoba koja izvještava CPS može zahtijevati da se njegovo ili njeno ime čuva u tajnosti.

Kakva ima prava CPS na intervjuiranje mog djeteta?

Zakon ovlašćuje CPS da istraži izvješća o sumnji o zlostavljanju ili

zanemarivanju djeteta. U cilju potpune istrage, CPS službenik će željeti razgovarati s vama i s vašim djetetom, kao i s drugim ljudima koji možda imaju važne informacije. CPS ima pravo na razgovor s vašim djetetom prije nego vas o tome obavijesti i bez vaše dozvole. Djeca mogu biti intervjuirana u školi, vrtiću, kod kuće ili na bilo kojem mjestu koje je ugodno i udobno za dijete.

Ako je vaše dijete intervjuirala služba CPS, odmah ćete biti obaviješteni.

CPS i policija također imaju ovlasti za fotografiranje djeteta, što neophodno radi dokumentiranja njegovog fizičkog stanja.

Nakon istrage, koja uključuje procjenu čvrstine obitelji i rizike po dijete/djecu, socijalni radnik može nastaviti posjećivati vaš dom radi razgovora o bilo kakvim problemima koje imate sa svojim djetetom i o time kakva pomoć je na raspolaganju kako bi vam se pomoglo u poboljšanju uvjeta za vas i vašu obitelj.

Kada se uključuje policija?

Izvešće o sumnji o zlostavljanju/zapostavljanju može ići ili u CPS ili lokalnoj policiji. Policija je dužna reći CPS-u o svim izvješćima koja prime. Osoblje CPS-a je dužno izvijestiti policiju o svim izvješćima koja ukazuju na smrt, tjelesne ozljede, seksualno zlostavljanje djeteta ili druga moguća nedjela.

Policija se može uključiti ako postane neophodno smjestiti dijete pod zaštitni nadzor. Od policije se također može zatražiti pomoć kad postoji razlog za zabrinutost u svezi sigurnosti službenika CPS-a.

Iako osoblje CPS-a i policija rade zajedno, oni mogu poduzeti zasebne istrage. Policija provodi krivične istrage, a CPS provodi procjene obitelji.

“
Policija se
može uključiti
ako postane
neophodno
smjestiti
dijete pod
zaštitni
nadzor.

”

Čak i kad se ne podnese krivična prijava, CPS može ostati uključen u obitelj.

Što je „zaštitni nadzor“?

U hitnoj situaciji, gdje se čini da je dijete pod rizikom od neposredne opasnosti ili je već bilo ozbiljno zlostavljano ili zanemareno, policijski službenik može dijete smjestiti pod „zaštitni nadzor“, ne duže od 72 sata (ne uključujući subote, nedjelje i praznike). Starateljstvo nad djetetom se zatim prenosi na službu CPS, koja dijete smješta ili kod rođaka ili u licencirani udomiteljski dom.

Sudska rasprava mora se održati u roku od 72 sata (osim subota, nedjelja i praznika) od vremena kad je dijete sklonjeno pod nadzor.

Što se događa kad se moje dijete stavi pod zaštitni nadzor?

Kad se vaše dijete smjesti pod zaštitni nadzor, vi budete obaviješteni pisanim putem što je prije moguće. Bit će vam predan obrazac u kojem vam se priopćava kad i zašto je vaše dijete smješteno pod zaštitni nadzor. Također ćete dobiti ime i broj telefona službenika CPS-a i/ili ureda gdje možete dobiti dodatne informacije. Bit ćete obaviješteni o vremenu i mjestu saslušanja, gdje će se raspravljati o tome hoće li dijete ostati u skloništu (Shelter Care Hearing) i informacije o tome kako možete dobiti sudski imenovanog odvjetnika.

Na saslušanju o skrbi u skloništu imat ćete mogućnost reći sudu zašto vaše dijete ne bi trebalo biti izvan svog doma. Ako se sudac ili povjerenik složi s vama, dijete će biti vraćeno.

Ako do saslušanja dođe ispred sudskog povjerenika, imate pravo na preispitivanje odluke sudskog povjerenika od strane suca Vrhovnog suda. Kako biste polučili ovu reviziju, morate popuniti zahtjev za

reviziju sa sudom u roku od 10 dana od donošenja odluke sudskog povjerenika.

DCFS može odlučiti da sudski postupak nije neophodan iako je policija provela mjere slanja djeteta pod zaštitni nadzor. U takvom slučajevima, od vas se može zatražiti potpisivanje sporazuma o dobrovoljnom smještaju dok se problem ne riješi. Ili vam vaše dijete može biti vraćeno uz nadzor službi u vašem domu.

Koje su usluge na raspolaganju meni i mojoj obitelji?

DSHS pruža veliki broj usluga za rješavanje problema. Neke usluge DSHS pruža izravno, a druge se pružaju unutar zajednice. Usluge službe CPS se pružaju besplatno i bez obzira na prihode. Međutim, ako je vaša obitelj upućena u drugu agenciju koja naplaćuje naknadu, morat ćete platiti tu naknadu. Službe za rad izvan doma (out-of-home), kao što su udomiteljstvo, imaju troškove koje ćete možda morati platiti.

Ovdje su neke od usluga koje vaša obitelj može pronaći uz pomoć službenika CPS-a: (Svaka od njih nije dostupna u svakom mjestu.)

- Stanovanje/odjeća/ograničena financijska pomoć
- Zdravstvene usluge/medicinska skrb/stomatološka skrb
- Službe za pružanje pomoći kod kuće
- Čuvanje djece
- Službe za zapošljavanje
- Tečajevi a za roditelje

**Usluge
službe CPS
se pružaju
besplatno i
bez obzira na
prihode.** ”

- Službe za planiranje obitelji
- Prijevoz
- Službe za mentalno zdravlje
- Obiteljsko i bračno savjetovanje
- Banke hrane
- Pravne usluge
- Programi za liječenje od zlouporaba droga i alkohola
- Dobrovoljna pomoć: asistenti roditelja, anonimni roditelji
- Programi za nasilje u obitelji/seksualno zlostavljanje

Što je Alternative Response System - ARS (Sustav alternativnog odziva)?

U državi Washington CPS-ova izvješća se procjenjuju korištenjem modela za procjenu rizika (Risk Assessment). Ako informacija pružena službeniku za prijem ukazuje na nisku razinu rizika za vaše dijete, vaš slučaj se upućuje vanjskoj agenciji koja s CPS-om ugovara pružanje posebne usluge podrške, kako bi vam se pomoglo izgraditi oko sebe i svog djeteta mrežu koja će osigurati zaštitu za vaše dijete te emocionalne i druge vrste potpore za vas.

Sudjelovanje s ARS-om je dobrovoljno, te vi možete odbiti usluge. Međutim, ovi pružatelji često mogu pomoći da dobijete usluge i da vaše dijete bude sretnije i osjeća ugodnije. Mi vjerujemo da, ako u zajednici imate vrstu pomoći koja vam je potrebna, nećete postati klijent CPS-a.

Koja prava imam kad me istražuje CPS?

Kad god odjel obavi istragu o zlostavljanju ili zanemarivanju djeteta na temelju poglavlja 26.44 RCW, taj odjel odmah mora obavijestiti navodnog počinitelja/počinitelje o izvješću i nalazima istražnog odjela. Obavijest se šalje na posljednju poznatu adresu te osobe kao preporučena pošiljka s povratnicom.

Postoje tri moguća nalaza: Utemeljeni znači da je istražitelj pronašao dovoljno informacija da vjeruje da je više vjerojatno nego ne da je došlo do navodnog zlostavljanja ili zanemarivanja. Neutemeljeni znači da je istražitelj pronašao informacije da je više vjerojatno nego ne da nije došlo do navodnog zlostavljanja ili zanemarivanja. Neuvjerljivi znači da istražitelj nije bio u mogućnosti utvrditi je li došlo do navodnog zlostavljanja ili zanemarivanja.

Ako ste vi navedeni kao subjekt utemeljenog izvješća o zlostavljanju ili zanemarivanju djeteta, imate pravo zatražiti reviziju i dopune nalaza istrage. U roku od 20 kalendarskih dana nakon primitka pisane obavijesti iz ovog odjela, možete zatražiti da taj odjel preispita nalaz. Zahtjev mora biti u pisanom obliku. Ako vaš zahtjev za preispitivanjem nije napravljen u traženom vremenu, nećete biti u mogućnosti osporiti nalaz i nećete imati pravo na arbitražni postupak ili sudsko preispitivanje nalaza.

Nakon primitka pisanog zahtjeva za revizijom, odjel će pregledati i, ako je potrebno, izmijeniti nalaz. Osoblje regionalne uprave je odgovorno za ovu reviziju. Po završetku revizije, odjel će vas obavijestiti pisanim putem o odluci agencije. Obavijest se šalje na vašu posljednju poznatu adresu kao preporučena pošiljka s povratnicom.

Ako, nakon revizije od strane agencije, izvješće ostane utemeljeno, možete zahtijevati arbitražni postupak radi osporavanja nalaza. Zahtjev za arbitražni postupak mora biti popunjen u roku od 30 dana nakon primitka obavijesti o odluci agencijske revizije. Ako vaš zahtjev za arbitražnim postupkom ne bude podnesen u predviđenom roku, više nećete moći pobijati nalaz i nećete imati pravo na daljnju reviziju od strane agencije ili na reviziju presude niti na sudsku reviziju nalaza.

Koja prava imam ako se ne slažem s načinom na koji CPS obrađuje moj slučaj?

Primarna briga CPS-a je osigurati da se sve osobe koje rade s agencijom tretiraju nepristrano i s poštivanjem. Iz tog razloga imamo politiku i postupak za žalbe građana (Citizen Compliant Policy and Procedure), i specijalnu brošuru koja daje koncept metode za osiguranje da su problemi adresirani na uredan, nepristran i pravovremen način. Zabrinutost o načinu na koji se vaš slučaj tretira možete iznijeti vi, vaše dijete, član obitelji, profesionalac u zajednici ili bilo tko tko ima uvida u situaciju.

Ako imate pritužbi ili briga o načinu na koji CPS upravlja vašim slučajem, svoju sumnju prvo trebate izraziti svom dodijeljenom socijalnom radniku. Ako to ne riješi problem, možete kontaktirati s Area Administrator (upravitelj područja) i nakon toga s Regional Administrator (regionalni upravitelj). Možete kontaktirati Office of Constituent Relations (Ured konstitutivnih odnosa) na 1-800-723-4831 zbog pomoći u rješavanju problema u bilo koje vrijeme.

Bilo koji pojedinac također može podnijeti pritužbu u Office of the Family and Children Ombudsman na 1-800-571-7321, što je agencija koja je odvojena od DSHS-a i ima ovlasti istražiti sve sumnje o djelovanjima Uprave službi za djecu koje predoči bilo koji građanin države Washington. Pučki pravobranitelj obično očekuje da se koristi unutarnji postupak rješavanja pritužbe prije nego što se uključi ured.

Što je smještaj izvan doma?

Većinu vremena djeca prijavljena CPS-u ne budu sklonjena iz svojih domova. Djeca se smještaju daleko od svojih roditelja samo kad postane neophodno zaštititi ih od neposredne opasnosti ili nastavka zlostavljanja ili zanemarivanja.

Odgovarajući rođak je obično prvi izbor za smještaj djeteta. Ako nema odgovarajućeg rođaka na raspolaganju, dijete se smješta u licencirani udomiteljski dom. Udomitelji djetetu pružaju svakodnevnu skrb i primaju mjesečnu novčanu naknadu za pomoć u pokrivanju troškova skrbi za dijete. Dijete i udomitelje nadzire dodijeljeni socijalni radnik, sve dok je dijete tamo smješteno.

Neka djeca imaju tako ozbiljne probleme da ne mogu živjeti u obiteljskom okruženju. Takva djeca se mogu smjestiti u grupne domove ili zdravstvenu ustanovu. Takve okoline su bolje opremljene za rad s djetetom koja ima ozbiljne probleme s ponašanjem ili psihičke problema.

Neka djeca imaju tako ozbiljne probleme da ne mogu živjeti u obiteljskom okruženju. ”

Što je „zavisnost“?

U veoma ozbiljnim slučajevima, ovaj odjel ili bilo koja druga osoba mogu popuniti zamolbu za sud navodeći da je dijete:

- napušteno;
- zlostavljano ili zanemareno;
- bez roditelja, staratelja ili skrbnika sposobnog brinuti za dijete.

Sud će održati ročište kako bi utvrdio postoji li jedan od ovih razloga za zavisnost. Sud će također odlučiti treba li dijete biti u svom vlastitom domu ili u smještaju izvan svog doma, te tko će vršiti nadzor djeteta tijekom vremena kad je uključen sud. Ovaj privremeni sudski nalog se naziva „zavisnost“.

Revizija rasprave o zavisnosti se obavlja svakih šest mjeseci kako bi se utvrdilo koliko uspješno napreduje plan suda za ponovnim ujedinjenjem obitelji i treba li se ili ne treba nastaviti angažman suda.

Koja su moja roditeljska prava kad je moje dijete smješteno na skrb izvan doma ili se za njega utvrdi da je zavisno?

Roditelji imaju neka dodatna prava, osim ako sud ne odredi drugačije.

Ako je vaše dijete smješteno pod zaštitni nadzor, vi imate pravo biti pravodobno obaviješteni i informirani o tome zašto je dijete smješteno.

Ako je vaše dijete u smještaju izvan svog doma (udomiteljstvo, grupni dom ili ustanova), imate pravo na posjet djetetu, osim ako sud ne odredi drugačije. Sudska odluka obično utvrđuje učestalost i lokaciju tih posjeta.

Uvijek možete dati preispitati svaku odluku koja ograničava ili uskraćuje prava na posjete.

CPS će uraditi sve u svojoj moći kako bi vas informirao o napretku zdravlja i razvoja vašeg djeteta, napretka u školi i ponašanja. Kako bi se to uradilo, morate redovito informirati svog službenika CPS-a o vašim životnim prilikama.

Vi imate pravo znati što se očekuje kako bi se vaše dijete vratilo kući nakon smještaja izvan svog doma.

Imate pravo biti konzultirani prilikom svakog razmatranja promjene, u slučaju da taj plan utječe na vas ili vaše dijete.

Imate pravo primiti pomoć i/ili savjetovanje za probleme koje treba riješiti.

Imate pravo primiti prethodnu najavu te poziv na prisustvovanje na bilo koje sudsko ročište koje se održava zbog vašeg djeteta ili koje utječe na vaša roditeljska prava (osim u slučaju hitnog sudskog postupka).

Imate pravo zahtijevati sudsko saslušanje o skloništu kad niste u mogućnosti, iz valjanog razloga, prisustvovati saslušanju u roku od 72 sata.

Vaše je pravo da dobijete odluke za svako saslušanje utemeljeno isključivo na dokazima predstavljenim na saslušanju pred nepristranim sucem ili istražiteljem činjenica.

Imate pravo na odvjetnika prilikom svakog sudskog postupka. Ako sebi ne možete priuštiti odvjetnika, vaš službenik CPS-a će pružiti informacije o tome kako dobiti jednoga kojega je imenovao sud.

“

**Imate pravo
primiti
pomoć i/ili
savjetovanje
za probleme
koje treba
riješiti.**

”

Svi klijenti imaju pravo na usluge na jeziku koji im odgovara i na kulturološki prihvatljiv način.

Kakva su prava mog djeteta?

Vaše dijete također ima prava. Ona uključuju:

- Pravo na hranu, sklonište i odjeću koja zadovoljava njegove/njene potrebe.
- Pravo na zaštitu i slobodu od zla, mučenja, opasnosti, ozljede i zanemarivanja.
- Pravo na emocionalnu sigurnost.
- Pravo na zdravstvenu skrb, što uključuje dijagnosticiranje i liječenje medicinskih, stomatoloških i emocionalnih stanja.
- Pravo da su njegova/njena prava zaštićena tijekom bilo kojeg sudskog postupka. Osoba koja se imenovana kao „guardian-ad-litem“ (dječji odvjetnik) može biti imenovana od strane suda kako bi zaštitila dječja prava. To se događa ako dođe do bilo koje vrste sudskog postupka.

Što se očekuje od mene?

Vi imate određene odgovornosti:

- Opskrbiti svoje dijete s neophodnom odjećom i osobnim stvarima (pidžamama, igračkama ili drugim stvarima) kako bi ste svom djetetu pomogli da se ugodnije osjeća ako je na skrbi izvan vašeg doma.
- Redovito posjećivati svoje dijete, u vrijeme i na mjestu dogovorenom s osobljem CPS-a. Ako morate propustiti posjet, vaša dužnost je unaprijed obavijestiti službenika CPS-a o tome.
- Raditi s osobljem CPS-a na utvrđivanju planova za budućnost vašeg djeteta, uključujući i aktivnosti koje vi trebate poduzeti.

- Raditi na rješavanju problema koji su prouzročili zlostavljanje ili zanemarivanje. Ako vas vaš službenik CPS-a i/ili sud uputi negdje radi dobivanja pomoći za problem, trebali biste se pridržavati te upute ili razgovarati sa svojim socijalnim radnikom o tome što vas brine.
- Redovito informirati socijalnog radnika o promjenama u vašem životu, kao što su nova adresa ili broj telefona, promjena statusa zaposlenja, brak/razvod ili o drugoj promjeni koja može utjecati na plan za vaše dijete.
- Redovito se sastajati s osobljem CPS-a i drugim stručnjacima koji pomažu. Ako ne možete doći na sastanak ili ga morate otkazati, neka to službenik CPS-a zna unaprijed.
- Pružati informacije o vašem djetetu, uključujući prethodno zdravstvenu njegu, status u školi ili druge informacije koje mogu utjecati na plan za vaše dijete.
- Razgovarati s osobljem CPS-a o skrbi vašeg djeteta i napretku.
- Pridonositi za troškove pružanja skrbi za dijete.

Kako mogu dobiti natrag svoje dijete?

CPS želi vaše dijete zadržati kod kuće dokle god je to sigurno za dijete. CPS je poduzeo korake da ga/ju smjesti u smještaj izvan doma samo zato što je situacija u kući stvorila značajan rizik ili stavila dijete u neposrednu opasnost. Zamolba za zavisnost, čiju ste primjerak primili, opisuje uvjete za koje socijalni radnik smatra da su stavili vaše dijete u opasnost. Ako ne razumijete što je tamo rečeno, upitajte svog službenika i odvjetnika da vam objasne tu zamolbu. Kako bi se vaše dijete/djeca vratili vama, okolnosti opisani u zamolbi moraju biti riješene.

“
**CPS želi vaše
 dijete zadržati
 kod kuće
 dokle god je
 to sigurno
 za dijete.**
 ”

Najbolji načini za postizanje toga su:

- Budite prisutni na sudu svaki put prilikom ročišta zbog vašeg djeteta. Ako ne prisustvujete raspravi, sudac može protumačiti vašu odsutnost kao nebrigu za ono što se događa vašem djetetu.
- Poštujte sudski nalog. Svaki sudski nalog koji se odnosi na vaše dijete/djecu uključivat će plan slučaja s posebnim zahtjevima za vas. Ako vam sud naloži pohađati tečajeve za upravljanje bijesom ili liječenje zbog zlouporabe opojnih sredstava, uradite to, čak i ako smatrate da ne trebate. Možda ćete se iznenaditi što sve možete naučiti o sebi na satovima ili liječenju.
- Povratak djeteta vašem domu učinite sigurnim. To može značiti da ćete zatražiti od nekoga drugoga da napusti vaš dom. Ili to može značiti rješavanje problema koje imate. Ili to može značiti poduzimanje koraka za poboljšanje uvjeta života u vašem domu. Sud neće vašem djetetu dopustiti povratak kući sve dok on ne bude bezopasan.

Treba li mi odvjetnik?

Vi ste slobodni osigurati usluge odvjetnika u bilo koje vrijeme ako to želite. Međutim, ne možete dobiti odvjetnika koga je imenovao sud, osim ako nije podnesena zamolba za zavisnost.

Ako je podnesena zamolba za zavisnost, trebate odvjetnika, a ako ga ne možete priuštiti, sud će ga imenovati. Ako je vaše dijete smješteno pod zaštitni nadzor, pisana obavijest koju ćete primiti će vas uputiti kako zatražiti takvog odvjetnika. Ako ne razumijete, obratite se svom službeniku CPS-a ili sudu za maloljetnike.

Vaš odvjetnik zastupa vaše interese na sudu. Osigurajte razgovor sa svojim odvjetnikom prije svakog saslušanja, tako da on/ona zna kako vas najbolje zastupati. Ako vi i drugi roditelj vašeg djeteta niste u braku ili živite odvojeno, svakome od vas mogu se dodijeliti zasebni odvjetnici.

Vaše dijete može imati „guardian ad litem“ dodijeljenog kako bi ga zastupao u njegovom/njezinom najboljem interesu. Ova osoba će možda željeti razgovarati s vama. U tom slučaju, on/ona će moći bolje zastupati vaše dijete ako vi ispričate što znate o svom djetetu.

Vašeg službenika CPS-a će također zastupati odvjetnik koga je osigurao Ured državnog pravobranitelja.

Kako planirati budućnost mog djeteta?

Imati trajni dom je veoma važno za dijete. Ako ste kao dijete bili udomljeni ili premješteni od jednog do drugog rođaka, možete razumjeti koliko je to važno za vaše dijete.

CPS također razumije koliko je djetetu bitna postojanost. Udaljavanje djeteta iz njegove obitelji je obično privremeno. Cilj CPS-a je okončati privremeni smještaj i uvjeriti se da dijete ima siguran položaj u svom vlastitom domu.

Vi možete pomoći svom djetetu radeći s CPS-om na razvoju i pisanju plana. Taj plan bi trebao sadržavati popis problema o kojima ste CPS i vi diskutirali. Plan bi trebao sadržavati ono što mora biti urađeno kako bi se riješili problemi, tko će što uraditi i koliko će to trajati.

Što je „oduzimanje roditeljskih prava“?

Oduzimanje roditeljskih prava znači da roditelj više nema nikakva prava ni obveza prema djetetu. Roditelj više neće imati zakonsko pravo vidjeti ili posjetiti dijete, neće imati pravo na starateljstvo nad djetetom niti pravo na odlučivanje o djetetovoj budućnosti. Sud ima ovlasti odlučiti okončati zakonska prava roditelja nad svojim djetetom.

“

Oduzimanje roditeljskih prava znači da roditelj više nema nikakva prava ni obveza prema djetetu. ”

U nekim slučajevima roditelj može dobrovoljno dati dijete na usvajanje potpisivanjem pravnog dokumenta pod imenom „A Relinquishment of Parental Rights“ (odricanje roditeljskih prava). Potpisivanje ovog ugovora je veoma ozbiljna stvar o kojoj se mora pažljivo razmisliti i detaljno raspraviti sa socijalnim radnikom CPS-a i odvjetnikom.

Sud može okončati roditeljska prava bez dopuštenja gdje je:

- sud utvrdio postojanje zavisnosti;
- sud naložio službama da riješe probleme koji prouzroče zavisnost, a problemi i dalje postoje;
- vaše dijete bilo na skrbi izvan doma 12 mjeseci, a vi niste napravili znatan napredak kojim biste omogućili svom djetetu siguran povratak kući u bliskoj budućnosti;
- usluge službi po nalogu suda bile ponuđene i pružene;
- postojanje male vjerojatnosti da će se uvjeti poboljšati tako da se dijete može vratiti kući; i
- nastavak odnosa između roditelja i djeteta pronalazak stalnog doma čini još težim po dijete.

Svaki put kad su oduzeta roditeljska prava, službenik Sektora službi za djecu i obitelj će raditi na trajnom smještaju djeteta.

Što pojedinac može uraditi ako postoje nesuglasice sa socijalnim radnikom CPS-a o odluci o ovom predmetu?

Otvoreni razgovor s osobljem CPS-a obično riješi većinu nesporazuma. Međutim, ako se nesuglasice ne riješe na ovoj razini, svaki pojedinac može inicirati žalbeni postupak objašnjen ranije u ovoj brošuri.

Ako je uključena zavisnost, oba roditelja i djeca trebaju reći svojim odvjetnicima o neslaganju. Osoblje CPS-a će također proslijediti tu informacije odvjetničkom uredu.

Ako se ne nađe rješenje za ove postupke, svaki pojedinac može kontaktirati:

- Office of the Family and Children's Ombudsman (Ured pučkog pravobranitelja za djecu i obitelj) na 1-800-571-7321 ili Children's Administration Office of Constituent Relations (Uprava službi za djecu, Ured konstitutivnih odnosa) na 1-800-723-4831 ili (360) 902-8061.
- Ako pojedinac vjeruje da je problem pokazatelj kršenja građanskih prava, mogu se kontaktirati druge agencije na:
- Office for Civil Rights, United States Department of Health and Human Services (Ured za građanska prava, Ministarstvo zdravlja i socijalne skrbi SAD), 1-800-362-1710; TDD (206) 615-2296.
- Washington State Human Rights Commission (Komisija za ljudska prava države Washington); 1-800-605-7324, Seattle; 1-800-233-3247, Olympia; 1-800-662-2755, Yakima.
- Division of Access and Equal Opportunity, Washington State Department of Social and Health Services (Sektor za pristup i jednake mogućnosti, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi države Washington); 1-800-521-8060, TDD, 1-800-521-8061.

Sve politike, procedure i priručnici DCFS-a su javni zapisi i mogu se pogledati u bilo kojem lokalnom uredu. Molimo nazovite unaprijed i zakažite termin, tako da važeći priručnici budu na raspolaganju i, također, da bude prisutan netko tko će odgovoriti na pitanja.

Zakoni, pod nazivom „Revised Code of Washington“ (Revidirani kodeksi Washingtona), skraćeno RCW, mogu se pronaći u referentnom odjeljku većih knjižnica, putem odvjetnika a ponekad u Županijskom sudu. Odjeljci koji se primjenjuju na CPS nalaze se u poglavljima 13.34, 26.44 i 74.13.

Pojedinci koji su izravno uključeni u CPS-ovu istragu mogu pregledati svoje vlastite spise zakazivanjem termina ili slanjem zahtjeva putem lokalnog ureda DCFS-a. Određene informacije moraju se izbrisati iz tih spisa prije nego što ih pregleda klijent.

Politika nediskriminacije

Politika Uprave službi za djecu je da niti jedna osoba neće biti diskriminirana, isključena iz sudjelovanja ili joj biti odbijene beneficije bilo kojeg od programa ili aktivnosti Uprave ili njenih potpisnika ugovora na temelju rase, boje, nacionalnog podrijetla, vjerovanja, religije, spola, bračnog statusa, starosne dobi, invalidnosti, učešća u Vijetnamskom ratu, invalidnosti branitelja, odmazde, seksualne orijentacije ili korištenja psa vodiča ili usluge životinja. Na zahtjev, osigurat će se razuman smještaj za osobe s invaliditetom, uz usluge tumača i materijala u raznim oblicima.

- Klijenti koji vjeruju da su diskriminirani kod Uprave službi za djecu mogu uložiti prigovor kod bilo koje od sljedećih agencija:

- Office for Civil Rights, United States Department of Health and Human Services (Ured za građanska prava, Ministarstvo zdravlja i socijalne skrbi SAD), 1-800-362-1710; TDD (206) 615-2296.
- Washington State Human Rights Commission (Komisija za ljudska prava države Washington); 1-800-605-7324, Seattle; 1-800-233-3247, Olympia; 1-800-662-2755, Yakima.
- Division of Access and Equal Opportunity, Washington State Department of Social and Health Services (Sektor za pristup i jednake mogućnosti, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi države Washington); 1-800-521-8060, TDD, 1-800-521-8061.

DSHS 22-484 SC (Rev. 11/03)